

Metsäpäivät 27.10.2022

Mitä kestävyys voi tarkoittaa metsien käytössä?

Katriina Soini, johtava tutkija,
tutkimuspäällikkö

Sari Pynnönen, tutkija, Post Doc

Metsäpäivät 27.–28.10.2022
Hotelli Clarion, Helsinki

Kestävyysspuheen kolme kehystä

Elokapina - Extinction Rebellion Finland @elokapina · 5t

Elokapina katsoo, että Kemin sellutehtaan vaatima hakkuumäärien lisäys on räikeääkin räikeämmässä ristiriidassa metsien hiilinielun pelastamisen ja Suomen luontokadon pysäyttämisen kanssa.

Tomi Salo @TomiSalo_Metsa · 2min

Rohkaiseva ja globaaliin edelläkävijyyteen kannustava juhlapuhe pääministeriltä Rauman sahan vihkiäisissä. Hiiltä varastoivana materiaalina puulla on upea tulevaisuus ja hieno on myös historia, minkä voi nähdä mm. täällä vanhassa Raumassa. Viisaita sanoja @MarinSanna.

Juha Kauppinen @luontomies

Kuuntelin tuossa #Elokapina:n manifestia (blokanneet tien Kemin uudelle sellutehtaalle), ja pohdin: miten voi olla mahdollista että meidän #metsäteollisuus edelleen syöksyy syvemmälle matalan jalostusasteen sellubulkkiin, jolla raivataan monimuotoisuutta ja hiilinieluja?

8.51 ap. · 10. lokak. 2022 · Twitter Web App

39 uudelleentwiittausta 346 tykkäystä

Riikka Purra @ir_rkp · 6t

"Elokapina on estänyt työmaaliikenteen Kemin Metsä Groupin tehtaalle."

Teollisuus seis, vienti seis, kaikki kaduille ja perustulo porisemaan.

Vihreät, demarit, vasemmisto ja muut, hyväksyttekö toiminnan? Mitä metsien suojelemiseksi ja ilmastonmuutosta vastaan saa tehdä?

89 76 1 224

Tavoite?
Aikaväli?
Mittakaava?
Näkökulma?

Maria Ohisalo @MariaOhisalo · 6. lokak.

👉:Suomessa tehty tuulivoiman tuotantoennätys!

👉:Tuulivoimaa rakennetaan länsirannikolla sellaista vauhtia, että kantaverkon kapasiteetti täynnä.

Tarvitaan uusia voimalinjoja & tuulivoimaa myös Itä-Suomeen. Tuulivoima ja ulkorajavalvonta sovittava yhteen uusilla ratkaisuilla.

252 42 614

Sakari Tikka @SakariTikka

Vastauksena käyttäjille @MariaOhisalo ja @lahti_tomi

Mites hoidetaan metsäkato ja oikeudenmukaiset korvaukset maanomistajille?

11.44 ip. · 6. lokak. 2022 · Twitter for iPhone

2 uudelleentwiittausta 2 Twiitin lainaukset 53 tykkäystä

Mari Pantsar @MariPantsar · 7. lokak.

Ilman luontoa ei ole taloutta eikä yhtään mitään muutakaan.

Hieno homma kun työeläkeyhtiö Ilmarinen ryhtyy ottamaan luonnon monimuotoisuuden ja luontokadon huomioon sijoituksissaan! Eläkevaroilla ei saa syödä tulevaisuutta. #luontokato

hs.fi

Luontokato | Ilmarisen sijoitussalkun yhtiöistä kolmasosalla on voimak... Ilmarinen aloittaa luontokadon torjumisen arvioimalla sijoitussalkkunsaa sisältöä.

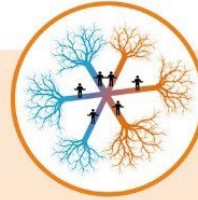
9 34 332

KESTÄVYYSPUHEEN KEHYKSET

Kestävyyspuheen kehykset auttavat tunnistamaan kestävyteen liittyvät erilaiset puhettavat ja kestävyystiedon luonteen.

Niiden avulla voidaan myös tehdä näkyväksi kestävyyspuheeseen liittyviä arvoja ja oletuksia.

Soini & Salo 2022

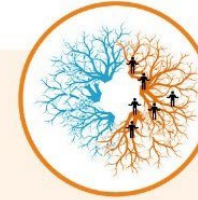

POLITIIKAN KEHYS

Kestävyys tavoitteena (goal)

- Yleinen, ideaalinen
- Yhteiskunnallisen ja poliittisen keskustelun väline
- Pilarit, ulottuvuudet, hierarkiat, vaikutukset, yhteensovittaminen
- Arvosidonnaisuus

Vaihtoehtojen etsiminen
Arvioinnit,
politiikkasuositukset

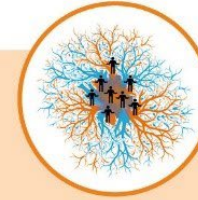

TOIMINNALLINEN KEHYS

Kestävyys järjestelmän ominaisuutena (quality)

- Monimutkainen, kompleksinen
- Kestävyysanalyysin ja muutoksen väline
- vuorovaikutus- ja vaihtosuhteet, muutoksen vipuvaikutuspisteet, resilienssi
- Järjestelmän rajaaminen

Kompleksisuuden avaaminen
Tieteidenväliset
analyysit

RELATIONAALINEN KEHYS

Kestävyys otilana ja suhteena (relation)

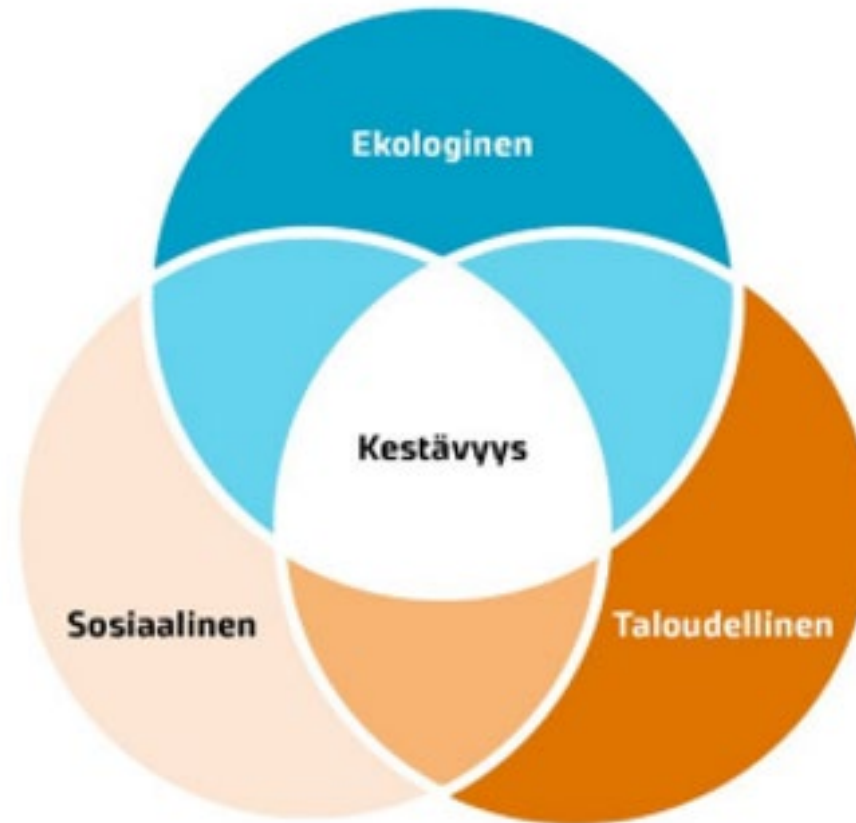
- Tutkiskeleva
- Kestävyuden olemuksen ymmärtämisen ja ratkaisujen etsimisen väline
- Ihmisen ja yhteiskunnan / ihmisen ja muun luonnon suhde, huolenpito
- Refleksiivisyys

Yhteisluominen
Ajattelun, toimintatapojen ja rakenteiden uudistuminen

Tehtävät tutkimukselle

”Kestävyysepilarit” mahdollistavat keskustelun metsien käytön tavoitteista

Tarjoaa yhteisen keskustelufoorumia ja sanaston sille, mitä tulisi tavoitella.

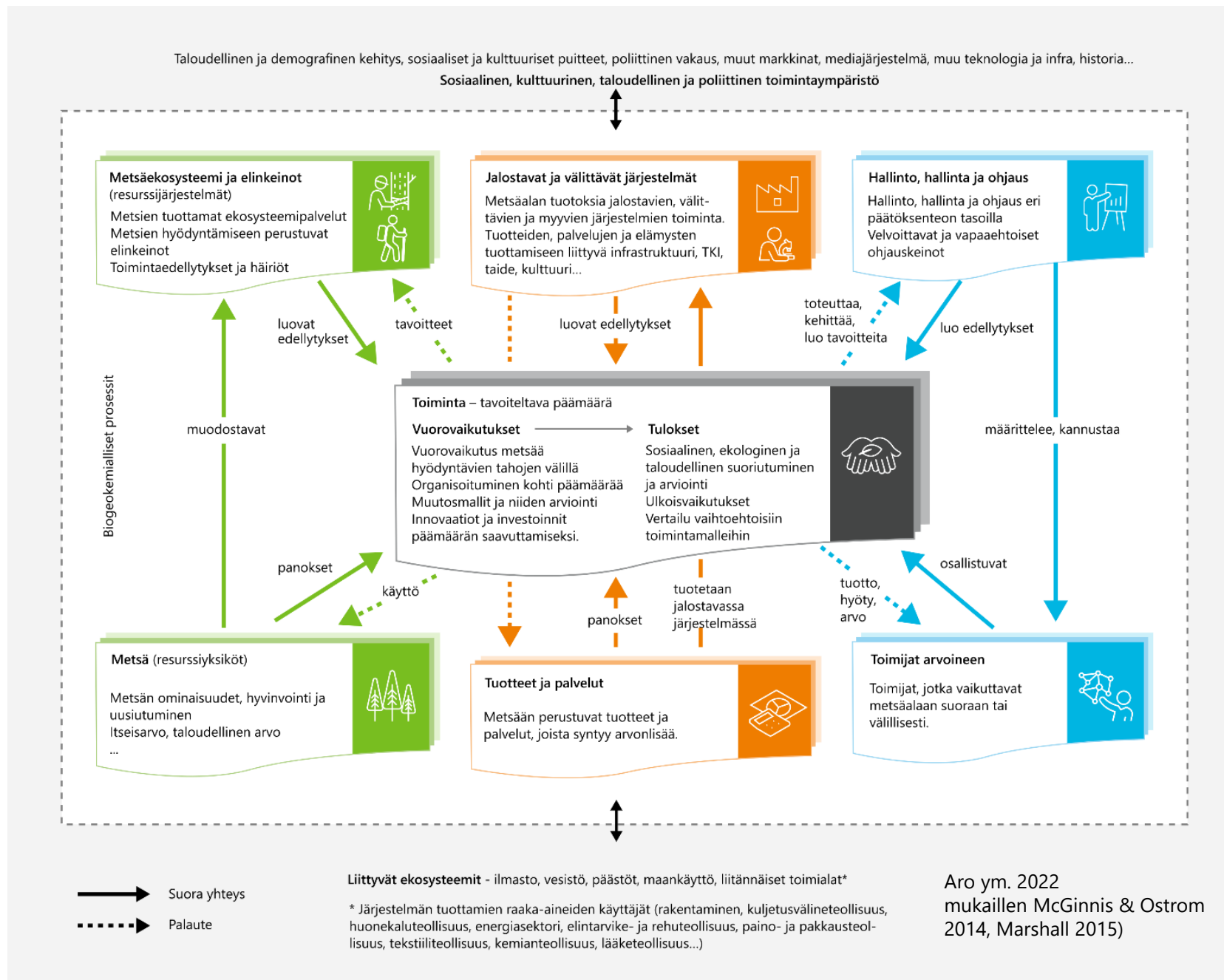

Ei tarjoa yksiselitteisiä sisältöjä.

Mittarit ovat sektorikohtaisia.

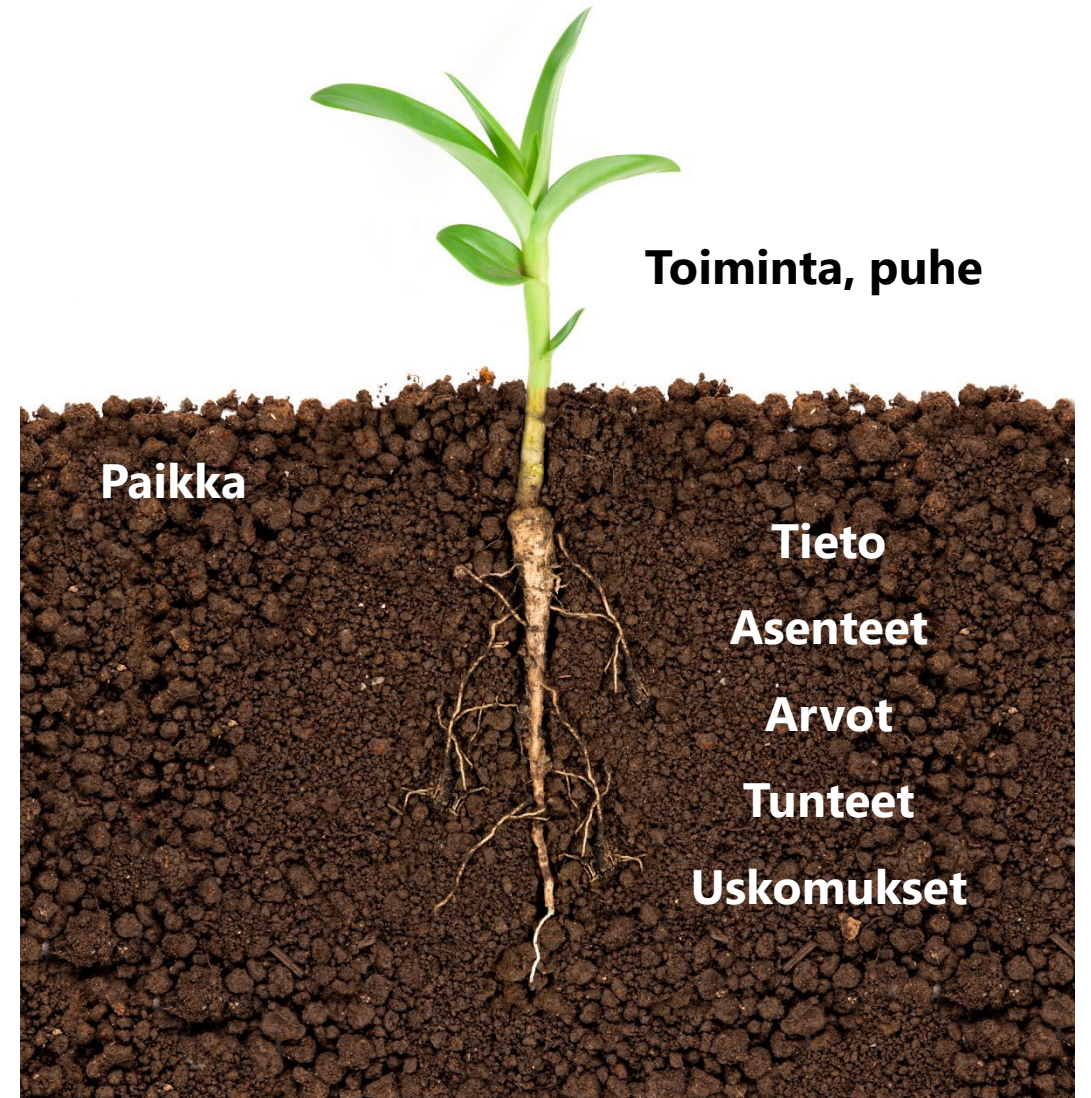
Metsä sosio-ekologisena järjestelmänä

- Metsänkäyttö ymmärretään toisiinsa jatkuvassa vuorovaikutuksessa olevina järjestelmän osina.
- Tavoitteena ymmärtää järjestelmän dynamiikkaa ja vuorovaikutusten kompleksisuutta.
- Järjestelmä käy läpi jatkuvaa sisäistä muutosta ja kehitystä.
- Systeminen tarkastelu ei korvaa yksittäisten järjestelmän osien tutkimista, vaan toimii niiden rinnalla tukevana ja yhteen nitovana.
- Antaa mahdollisuuden kokonaisvaltaisten ratkaisujen etsiminen osaoptimoinnin sijaan.

Metsäsuhteella on merkitystä varsinkin kestävyysmuutoksessa

- Kaikilla metsätoimijoilla on oma suhteensa metsään, mikä vaikuttaa toiminnan taustalla.
- Toimintaympäristön muuttuessa ja isompaa kestävyysmuutosta tavoiteltaessa tarvitaan muutosta metsäsuhteessa.
- Ymmärrys erilaisista suhteista taustalla vaikuttavista asenteista, arvoista, tunteista ja uskomuksista mahdollistaa sopeutumisen ja uudistumisen, sekä rakentavamman dialogin.

On nähtävä metsä puilta

- Kestävyys on nähtävä ideaalina, jota kohden pitää pyrkiä, mutta kestävyystavoitteetkin voivat muuttua.
- Kestävyyden osoittaminen voi olla vaikeaa johtuen eri toimintojen välisistä keskinäisriippuvuuksista ja dynaamisuudesta. Kokonaiskuvan ymmärtäminen on silti välttämätöntä.
- On tärkeää olla tietoinen kestävyyteen liittyvistä (arvo)valinnoista ja rajouksista sekä tietoon liittyvistä epävarmuuksista.
- Kestävyyskeskustelua auttaa, jos puhutaan asioista oikeilla nimillä ja keskustellaan toimintatavoista.

Metsäpäivät 27.10.2022

Vaihtosuhteet metsien käytön kestävyydessä

Sari Pynnönen, tutkija, Post Doc

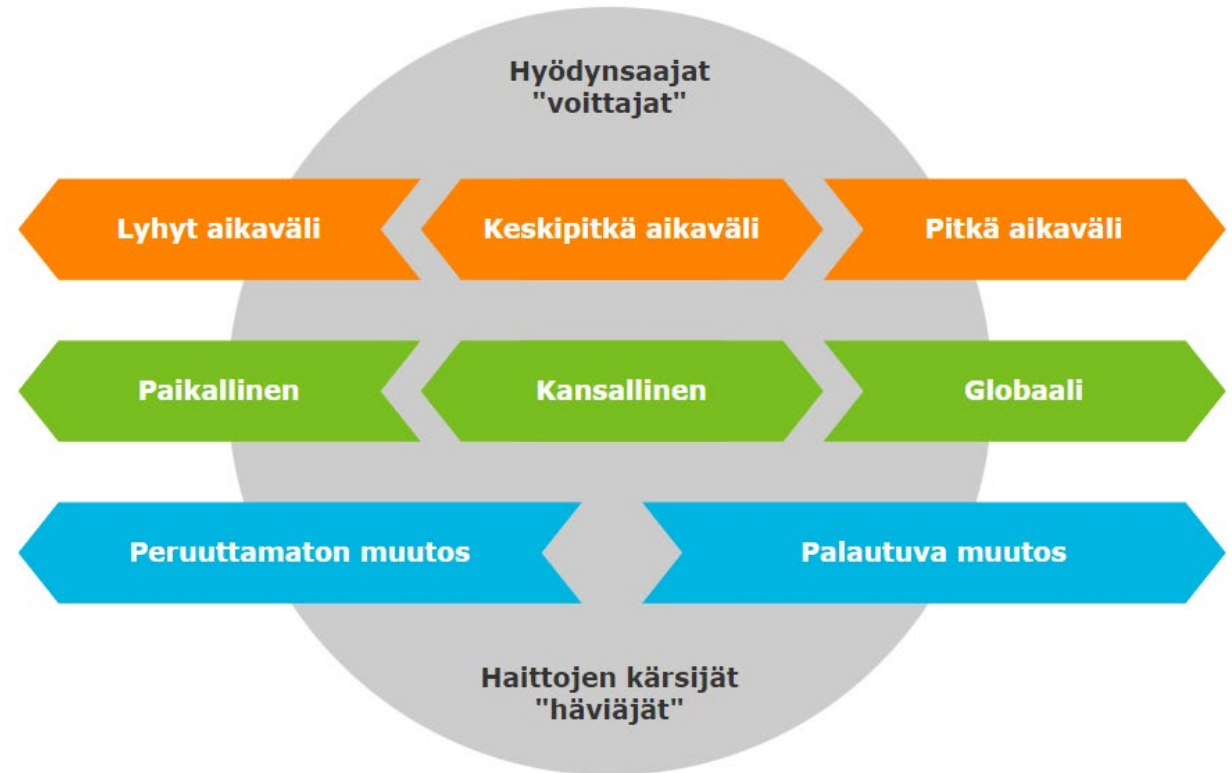
Vaihtosuhteet ja yhteishyödyt - käsitteet

Vaihtosuhde (vaihtokauppatilanne)

- yhden metsänkäyttömuodon lisääminen johtaa toisen käyttömuodon laadun tai määrän heikkenemiseen
- kun yksi käyttäjä käyttää metsää muiden sidosryhmien käyttömahdollisuuden tai hyvinvoinnin kustannuksella

Yhteishyöty

- kaksi tai useampi metsänkäyttömuoto lisääntyy tai vahvistuu toistensa muutoksen vaikutuksesta

perustuen Howe ym. 2014, Rodríguez ym. 2006

Miksi pitää olla kiinnostunut vaihtosuhteista?

- Vaihtosuhteet johtuvat resurssien rajallisuudesta
- Vaihtosuhteet aiheutuvat aina ihmisten päätöksistä käyttää jotain luonnonresurssia
- Vaihtosuhteiden tunnistaminen mahdollistaa maankäyttöpäätösten pitkäaikaisten vaikutusten ymmärtämisen
- Usein vaihtosuhteet ilmenevät tahattomasti, kun tehtävien metsänkäyttöpäätösten vaikutuksia ei arvioida riittävästi etukäteen

Kuva: Sari Pynnönen

Rodríguez ym. 2006

Lisääntyvien hakkuiden vaihtosuhteita

Esimerkkinä Pohjois-Suomi

Vaihtosuhteiden vaikutukset vaihtelevat maantieteellisen laajuuden ja ajallisen ulottuvuuden mukaan

Aro ym. (toim.) 2022

Vaihtosuhteiden lieventäminen

- Maankäytön suunnittelulla ja tavoitteiden yhteensovittamisella vaihtosuhteita voidaan usein parantaa
- Puuntuotannon ja muiden metsien käyttöjen välistä vaihtosuhdetta voidaan lieventää maisematason metsäsuunnittelulla
- Sidosryhmien osallistaminen vaihtosuhdetarkasteluun ja kokemus vaikutusmahdollisuudesta ja päätöksentekoprosessin oikeudenmukaisuudesta tärkeää

Pohjanmies ym. 2017; Miina et al. 2010; Mönkkönen et al. 2014; Schwenk et al. 2012; Triviño et al. 2015; Saarikoski ym. 2010

Yhteenveto

- Resurssien rajallisuus pakottaa kompromisseihin.
- Vaihtosuhteet konkretisoivat metsien käytön kestävyyttä.
- Yhteiskunnan arvovalinnat määrittelevät kestävyys suunnan.

Lue lisää raportista:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-526-2>

Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 85/2022

Näkökulmia metsäalan kestävyyskeskusteluun

Systeeminen lähestymistapa

Kalle Aro, Sari Karvinen, Sari Pynnönen, Katriina Soini ja
Elina Vehmasto (toim.)

Metsäpäivät 27.10.2022

Kommenttipuheenvuoro

Eeva Primmer
tutkimusjohtaja, professori,
Suomen Ympäristökeskus

Kiitos!